

He tret la pols que em cobria, ja, uns records

Mentre assegut dins d'aquell cine de Zürich, veient la pel·lícula "Sagrada" i la cara del seu arquitecte actual parlant en català de'n Gaudí, m'anava venint a la memòria el que el meu pare, quan en alguna conversa sorgia el nom de "La Sagrada Família", m'havia dit.

Vivíem aprop del Temple de La Sagrada Família, però per a la gent de Barcelona, parlant, era simplement: "anar o venir de La Sagrada Família"

Escoltant aquelles paraules i veient les imatges on es mostren les peces, només trossos, de maquetes i models originals d'en Gaudí, vaig recordar força bé el què, sense gaires paraules ni detalls m'havia contat el meu pare. M'havia dit que, acabats els aldarulls de l'any 1936 i saber que s'havien fet destrosses a "La Sagrada Família", va anar a veure el que havien destrossat, junt amb algun company de feina, del taller on treballava. Després hi tornaren intentant refer i salvar el que poguessin, sobre tot, els models i maquetes malmeses. No em va precisar si hi van anar només moguts per l'amor a la professió o enviats per "El Burgés", com recordo que en deien aquells temps dels propietaris.

El lector podrà comprendre el que jo sentia mentre, assegut aquell cinema de Zuric veia aquells trossos, aquelles peces, de maqueta que, molt probablement, algunes, va tenir a les seves mans el meu pare.

El meu pare, Amadeu Vergés Marçà, era guixaire-adornista i treballava per a: CASASUS – DECORACIÓN EN YESO. El taller era molt aprop de la Sagrada Família, al carrer Consell de Cent, 474, tocant al carrer Sardenya. Per notes que el meu pare va deixar escrites, en una fotografia, aquell taller es va traslladar al Carrer Dos de Maig, 271, el dia 07 de juliol de 1944..

D'aquell taller del Carrer Dos de Maig, en conservo uns bons records, encara molts clars dins la ment, perquè vaig poder veure d'aprop el que feia el meu pare dins d'aquell "mon, blanc escaiola", on les parets eren plenes de mostres i peces d'ornament amb forma de cornisa, marc, capitell, cornucòpia, arcada, plafó, cap humà, figures d'animal, etc, etc. eren formes diverses i boniques que a mi m'agradava mirar.

Aleshores es treballava també el dissabte, dia que el meu pare cobrava la setmanada i arribava a casa sobre les dues de la tarda. Aquella hora la meva mare deia que al mercat només quedaven ja "els rebuts" Deia que per a comprar verdura fresca s'hi havia d'anar fins les dotze, no més tard. Com que molts dissabtes a la meva mare no li quedava gairebé cap cèntim per anar al mercat i les setmanades arribaven al taller on treballava el meu pare, gairebé sempre a les deu del matí, la meva mare m'enviava al taller a esperar que arribés

l'escrivent del despatx amb els sobres de les setmanades. Jo sortia de casa corrent, perquè m'agradava anar-hi i veure el que estaven fent aquells homes amb el guix.

El camí que feia, des de casa, era baixar pel carrer Sicília fins la Plaça de la Sagrada Família, passava pel mig, de la plaça, cap avall fins el carrer Mallorca on continuava fins el de Dos de Maig i així arribava aquell taller de guixaires – adornistes.

Sempre hi anava d'hora per a poder estar-mi una estona abans que arribessin les setmanades. Recordo encara al Sr. Lluís, que era l'escultor, el dibuixant, i l'encarregat, que una vegada en arribar em va dir: "Hola Peret avui, no entretinguis al teu pare que està passant una cornisa i el guix no s'espera". Allà dins d'aquell "mon tan blanc" vaig oir i aprendre molts noms típics d'aquell ofici: "Cola de conill", "emmotllar", pastera, que "el guix d'escaiola es pren molt ràpid i s'ha de passar via per a treballar-lo abans que es prengui"

Quan arribava l'escrivent amb els sobres amb les setmanades i les repartia, el meu pare em donava el sobre i jo me'l ficava dins a la pitrera i partia corrent cap a casa, on la mare ja estava a punt per anar al mercat i hi anàvem junts. Al carrer Puig Martí, com encara hi són actualment, arrambades a la paret del mercat hi havia les parades de les pageses on la mare comprava mentre sentíem el soroll que feien els telers de la fabrica de teixits, que en dèiem "El Vapor nou"

Aquella fou una època, després de la guerra, llarga, molt llarga, que per a la gent obrera era molt precària la subsistència del dia a dia, tant, que a casa, molts divendres, no quedava cap cèntim per acabar la setmana sense anar a fiar.

Al meu pare, que abans i després de la guerra de 1936.- 39 va continuar treballant per la mateixa, ja esmentada, empresa, no comprenia, se'n feia creus, l'home, que fent la mateixa feina que feia en temps de la República, la seva setmanada, després de la guerra, no donés, ni, solament, per a menjar, de dissabte a dissabte. Mentre que durant la República arribava el dissabte i encara no s'havien acabat tots els diners de la setmanada rebuda. Era una queixa que li vaig sentir dir més d'una vegada.

Vaig néixer a La travessera de Gràcia de Barcelona, cruïlla Passeig de San Joan.

L'entorn, on principalment em movia i vaig viure-hi fins que a l'edat de 25 vaig emigrar fou: cap a munt, el Parc Güell, cap a vall, la "Sagrada Família, a l'esquerra, el cor de barri de Gràcia, amb la Plaça Rius i Taulet i el seu campanar al mig, que aleshores, havia sentit dir-ne: El Sometent de Gràcia i, cap a la dreta, L'Hospital de San Pau i el Camp de l'Arpa, on vivia el meu oncle Pere, germà de la meva mare i on hi havia la fabrica de filats on la meva mare hi va treballar molts anys.

Al Parc Güell, de jovenet, hi pujàvem per a "jugar a fet i amagar" entre les columnes que sostenen la magnífica plaça amb els bonics bancs decorats, també, amb "trencadís" i pujar

fins les Tres Creus. Amb el pas del temps i ja no tant jovenet hi pujava també per a festejar arraulits als bonics i discrets racons que el magnífic Parc Güell ofereix.

El meu pare tenia una tia -germana del seu pare- la tia "Carmeta" com en deia ell, que anàvem sovint a visitar. Vivia a la Plaça de la Sagrada Família numero 4. -el Carrer Sicília li passa per davant- Un portal, que avui, després de tants anys, encare fa patxoca al costat dels altres. Està situat exactament davant de la plaça, travessant-la pel mig s'arriba al Carrer de Sardanya. Tots el balcons d'aquella casa estan encarats al Temple. Sempre he pensat, quant he passat davant d'aquell portal, que qui va decidir fer construir aquella casa, la va fer construir amb simetria en front de les quatre torres que, aleshores, veia.

La tia "Carmeta" tenia un net, una mica més gran que jo. Quan dins de casa no ens estàvem quiets i fèiem massa xivarri, la tia Carmeta, ens enviava a fora, a la plaça a jugar. Recordo que una vegada li va dir al seu net: "Ves Ferran, aneu fora, a la plaça i ensenya-li al Peret lo bé que saps fer ballar la baldufa" És una d'aquelles, moltes, frases que et queden gravades quan encara ets una criatura.

Foren uns anys que vaig tenir aprop aquelles dues esplèndides i famoses obres d'en Gaudí i que en gaudia, sense, aleshores, esser conscient ni saber el valor cultural que tenen.

El cor del barri de Gràcia, fou important durant la meva adolescència, llocs com: la Cooperativa de Teixidors (actualment Teatre Niu) i la Cooperativa La Lleialtat (Actualment Teatre Lliure), la sala de ball "El Verdi", i els carrers guarnits de Festa Major foren per mi "escoles de ball" al compàs de la musica de Glenn Miller i les cançons de Jorge Sepulveda.

Amb la magnífica arquitectura de l'Hospital de San Pau també hi estava "familiaritzat" fou on varen néixer les meves quatre germanes i on passàvem sempre per davant, per anar a visitar el meu oncle al Camp de l'Arpa.

Si lector, d'aquestes quatre ratlles, veure "La Sagrada", assegut dins d'aquell cinema de Zuric, ha estat el m'ha fet "treure la pols" que cobria, ja, una de les piles de records que m'ajuden a viure i em fan companyia

Pere Vergés i Villalonga

Zürich, 26 de Maig de 2013